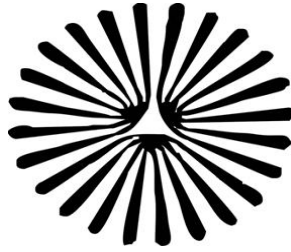

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

مرکز تخصصی دکتریتهران

رساله جهت دریافت دکتری تخصصی (PH.D)

رشته: حقوق خصوصی

تحلیل حقوقی «قرارداد سلف موازی استاندارد»

دربورس انرژی ایران

میشم موسی پور

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر صادقی مقدم

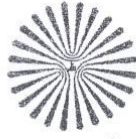
استاد مشاور اول:

جناب آقای دکتر سلطان احمدی

استاد مشاور دوم:

جناب آقای دکتر تقی زاده

بهمن ۱۳۹۴

دانشگاه پیام نور

مرکز تحصیلات تکمیلی

صور تجلسه دفاع از رساله دکتری تخصصی (Ph.D.)

تاریخ
شماره
پیوست

جلسه دفاع از رساله دوره دکتری تخصصی خانم/ آقای میثم موسی پور دانشجوی رشته حقوق خصوصی به شماره دانشجویی ۸۹۰۳۵۰۰۵۴ تحت عنوان: "تحلیل حقوقی قرارداد سلف موازی استاندارد در بورس انرژی ایران" با حضور هیأت داوران در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۹ ساعت ۱۰:۳۰ صبح در محل ساختمان مرکز تحصیلات تکمیلی برگزار و هیأت داوران پس از بررسی، رساله مذکور را بفشرح زیر ارزیابی نمودند.

نمره دفاع بر مبنای ۱۸/۵	نمره دستاوردهای پژوهشی	نمره نهایی
۱۸/۱	۱	۱۹/۱
۷۵		فوزده
درجه اول	درجه ارزشیابی	عالی

ردیف	نام و نام خانوادگی	هیأت داوران	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه / مؤسسه	امضاء
۱	دکتر محمدحسن صادقی مقدم	استاد راهنما	استاد	دانشگاه تهران	
۲	دکتر جلال سلطان احمدی	استاد مشاور	استادیار	سایبر	
۳	دکتر ابراهیم تقی زاده	استاد مشاور	رئیس	پیام نور	
۴	دکتر محمدحسن شیبانی فر	استاد داور	استاد	پیام نور	
۵	دکتر سیدمحمد طباطبایی نژاد	استاد داور	استادیار	تهران	
۶	دکتر محمد مهدی حاجیان	استاد داور	استادیار	دانشگاه علامه طباطبائی	
۷	دکتر ابراهیم تقی زاده	نماینده تحصیلات تکمیلی	رئیس	سایبر	

نمره نامبرده براساس بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به دستاوردهای پژوهشی مستخرج محاسبه و در تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۹ نهایی شده است.

نام و امضای کارشناس پژوهشی مرکز

تهران، خیابان فرمانیه
خیابان دیباجی شمالی
خیابان شهید
حاج محمود نوریان
کوچه شهناز، کوچه صفا
تلفن: ۰۲۱)۲۲۲۹۵۷۴۷
دورنگار: ۰۲۱)۲۲۸۰۸۴۹۴
پست الکترونیک:
info@phd.pnu.ac.ir
نشانی الکترونیک:
WWW.phd.pnu.ac.ir

پیوست ۶ (گواهی اصالت، نشر و حقوق مادی و معنوی اثر)

اینجناب میثم موسی پور دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۹ مقطع دکتری تخصصی رشته حقوق خصوصی گواهی می نمایم چنانچه در رساله خود از فکر، ایده و نوشته دیگری بهره گرفته ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و ماخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده ام. بدیهی است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می دانم و جوابگوی آن خواهم بود.

نام و نام خانوادگی دانشجوی میثم موسی پور
تاریخ و امضاء
۹۴/۱۱/۱۹

اینجناب میثم موسی پور دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۹ مقطع دکتری تخصصی رشته حقوق خصوصی گواهی می نمایم چنانچه براساس مطالب رساله خود اقدام به انتشار مقاله، کتاب، و ... نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنما، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب، و ... و به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنما مبادرت نمایم.

ام و نام خانوادگی دانشجوی میثم موسی پور
تاریخ و امضاء
۹۴/۱۱/۱۹

کلیه حقوق مادی مترتب از نتایج مطالعات، آزمایشات و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این رساله متعلق به دانشگاه پیام نور می باشد.

ماه و سال

بهمن ۱۳۹۴

من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق

بر خود فرض می دانم از تلاشهای بی شائبه و راهنماییهای عالمانه و راهگشای اساتید

فرزانه و اندیشمند جناب آقایان دکتر صادقی مقدم که با کمال صبوری و بزرگواری

راهنمایی رساله اینجانب را برعهده گرفتند، دکتر سلطان احمدی و دکتر تقی زاده که به

عنوان استاد مشاور قبول زحمت نمودند کمال قدردانی و سپاسگزاری را داشته باشم.

در ضمن از جهت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر موسویان دبیر مقرر کمیته فقهی

سازمان بورس و اوراق بهادار جهت ارشادات و مساعدت های ایشان کمال تشکر را

دارم. همچنین از قبول زحمت داوری توسط جناب آقایان دکتر حاجیان، دکتر طباطبایی نژاد

و دکتر شیبانی فر سپاسگزاری می نمایم.

سربلندی و موفقیت روزافزون این بزرگواران را از درگاه خداوند متعال خواستارم

چکیده:

اهمیت انرژی باعث شده که حقوقدانان به مسائل خاص انرژی توجه بیشتری کنند. یکی از مباحث اصلی حقوق انرژی شکل‌گیری بورس‌های انرژی و مباحث و مطالعات مربوط به این بورس‌هاست. ضرورت راه‌اندازی «بورس انرژی»، در خرداد ماه سال ۱۳۹۰ توسط شورای عالی بورس جامه عمل پوشید و بورس مذکور در اوایل خرداد سال ۱۳۹۱ فعالیت خود را آغاز کرد. پرکاربردترین قرارداد مورد استفاده در بورس انرژی «قرارداد سلف موازی استاندارد» است، که برای اولین بار در بورس انرژی جمهوری اسلامی ایران مورد استفاده قرار گرفت. این قرارداد ابتدا جهت معاملات نفت تحت عنوان «قرارداد سلف موازی نفتی» مطرح و پس از تصویب دستورالعمل‌ها و مقررات مخصوص اعمال آن در بورس انرژی، در بورس مذکور به کار گرفته شد. در این رساله با استناد به قوانین و مقررات و منابع متعدد و معتبر حقوقی و فقهی در صدد تبیین مقررات حاکم بر بورس انرژی و کالاهای اصلی مورد معامله در آن و تعیین مرجع صالح وضع مقررات بورس مذکور، تحلیل و بررسی اوصاف حقوقی و ضوابط اختصاصی «قرارداد سلف موازی استاندارد» و بیان ایرادات فقهی و حقوقی وارد بر این قرارداد نوظهور و پاسخ به آنها هستیم. نتیجه نهایی این پژوهش موید این مطلب است که قرارداد سلف موازی استاندارد عقدی معین، با برخی اوصاف حقوقی متمایز از عقد بیع و بیع سلف است. ایرادات وارده بر قرارداد مذکور قابل پاسخگویی و رفع می‌باشد و این قرارداد با رعایت استقلال سلف‌های موازی، صحیح و معتبر است. مقررات و دستورالعمل‌های مخصوص اجرای این قرارداد در بورس انرژی، تصویب شده که اعمال و رعایت آنها در جهت شفاف‌سازی، تنظیم معاملات بورس، مدیریت ریسک و تضمین ایفای تعهدات ناشی از معامله موثر است و می‌توان این دستورالعمل‌ها را با رعایت مرجع صلاحیت‌دار و اعمال برخی اصلاحات، جهت اجرا در سایر بورس‌های کشور به تصویب رساند. و از آنجا که این قرارداد ایرادات فقهی اهل سنت را نیز پاسخگوست، می‌تواند الگوی مناسبی برای به‌کارگیری در بورس‌های سایر کشورهای اسلامی نیز باشد.

واژگان کلیدی:

بورس انرژی، قرارداد سلف موازی استاندارد، قرارداد سلف موازی وکالتی، قرارداد سلف موازی حواله ای، بیع سلف

۱ مقدمه

۴ اهمیت و ضرورت تحقیق

۶ اهداف تحقیق

۶ سوالات تحقیق

۷ فرضیه های تحقیق

۸ دسته بندی مطالب

۹ فصل اول: بورس انرژی

۱۲ مبحث اول: کلیات بورس

۱۳ گفتار اول: تعریف بورس

۱۶ گفتار دوم: تاریخچه بورس

۱۶ بند اول: تاریخچه بورس در جهان

۲۰ بند دوم: تاریخچه بورس در ایران

گفتار سوم: انواع بورس ۲۵

بند اول: بورس اوراق بهادار ۲۵

بند دوم: بورس ارز ۲۷

بند سوم: بورس کالا ۳۰

مبحث دوم: کلیات بورس انرژی ۳۳

گفتار اول: مفهوم بورس انرژی ۳۶

گفتار دوم: سیر قانونی تشکیل بورس انرژی ۳۹

گفتار سوم: مقررات بورس انرژی ۴۳

گفتار چهارم: مراجع صالح وضع مقررات بورس انرژی ایران ۴۶

بند اول: مراجع صالح وضع مقررات در حقوق ایران ۴۸

الف- اصل صلاحیت مقنن و ویژگی‌های آن ۴۸

ب- بررسی تحلیلی اصل ۱۳۸ قانون اساسی ۵۰

۱- رویه تقنینی ۵۱

۲- رویه دیوان عدالت اداری ۵۳

بند دوم: مراجع صالح وضع مقررات بورس انرژی ۵۵

الف-بورس‌های مهم انرژی جهان ۵۵

۱- بورس بین المللی نفت انگلستان-ICE futures ۵۶

۲-بورس نایمکس آمریکا ۶۰

ب-بورس انرژی ایران ۶۴

۱-شورای عالی بورس ۶۴

۲- هیأت مدیره بورس ۶۸

مبحث سوم: ویژگیها و مقررات کالاهای مورد معامله در بورس انرژی ۷۴

گفتار اول: معاملات نفت ۷۵

بند اول: مفهوم نفت و ویژگیهای آن ۷۵

بند دوم -قراردادهای نفتی و سیر قوانین و مقررات نفت ۷۹

بند سوم- سیر مقررات عرضه نفت در بورس انرژی ۸۷

گفتار دوم: معاملات گاز ۸۹

بند اول-مفهوم گاز طبیعی و ویژگیهای آن ۸۹

بند دوم- قراردادهای حمل و نقل و فروش گاز ۹۴

الف- قراردادهای فروش و انتقال گاز طبیعی از طریق خط لوله ۹۴

ب- قراردادهای فروش و انتقال گاز مایع (LNG) ۹۵

بند سوم- عرضه گاز در بورس انرژی ۹۸

گفتار سوم: معاملات برق ۱۰۰

بند اول- مفهوم برق و ویژگیهای آن ۱۰۰

بند دوم- سیر قوانین و مقررات برق ۱۰۶

بند سوم- سیر مقررات عرضه برق در بورس انرژی ۱۱۱

فصل دوم: قرارداد سلف موازی استاندارد ۱۱۳

مبحث اول: کلیات قرارداد سلف ۱۱۷

گفتار اول: مفهوم قرارداد سلف ۱۱۷

بند اول: قرارداد سلف در لغت ۱۱۷

بند دوم: قرارداد سلف در اصطلاح ۱۲۰

الف: قرارداد سلف در فقه ۱۲۰

ب: قرارداد سلف در حقوق ۱۲۳

۱- حقوق ایران ۱۲۳

۲- حقوق فرانسه ۱۲۶

۳- حقوق انگلیس ۱۲۸

۴- حقوق مصر ۱۳۱

۵- حقوق لبنان ۱۳۳

گفتار سوم: محدودیت قرارداد سلف ۱۳۸

بند اول: فروش مسلم‌فیه قبل از سررسید ۱۴۰

بند دوم: فروش مسلم‌فیه بعد از سررسید و قبل از قبض ۱۴۵

مبحث دوم: کلیات قرارداد سلف موازی ۱۴۹

گفتار اول: تعریف قرارداد سلف موازی ۱۵۲

گفتار دوم: اقسام قرارداد سلف موازی ۱۵۵

بند اول: سلف موازی مطلق ۱۵۵

بند دوم: سلف موازی وکالتی ۱۵۷

- بند سوم - سلف موازی حواله‌ای ۱۶۴
- مبحث سوم: مفهوم و اوصاف قرارداد سلف موازی استاندارد ۱۷۳
- گفتار اول: مفهوم قرارداد سلف موازی استاندارد و مزیت‌های آن ۱۷۳
- بند اول - مفهوم قرارداد سلف موازی استاندارد ۱۷۳
- بند دوم - مزایای قرارداد سلف موازی استاندارد ۱۸۵
- گفتار دوم: اوصاف قرارداد سلف موازی استاندارد ۱۸۳
- بند اول - اوصاف مشترک با عقد بیع ۱۸۴
- الف: لازم بودن ۱۸۴
- ب: معاوضی بودن ۱۸۶
- ج: مغایبی بودن ۱۸۷
- د: معین بودن ۱۸۸
- ه: منجز بودن ۱۹۰
- و: فوری بودن ۱۹۱
- ز: مستقل بودن ۱۹۳

- ز: تملیکی بودن ۱۹۵.....
- بند دوم- اوصاف متمایز از عقد بیع ۲۰۴.....
- الف: تشریفاتی بودن ۲۰۴.....
- ب: ارشادی و تحمیلی بودن ۲۰۶.....
- ج: مرکب بودن ۲۰۸.....
- د: مشروط بودن ۲۱۱.....
- مبحث چهارم: بررسی ایرادات وارد بر قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۱۲.....
- گفتار اول: ایرادات مشترک ۲۱۳.....
- بنداول- عدم استقلال ۲۱۳.....
- بند دوم-صوری بودن ۲۱۶.....
- بند سوم- استثناء بودن عقد سلف ۲۱۹.....
- گفتار دوم: ایرادات مختص قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۲۳۲۲.....
- بند اول: شمول "نهی عن البیع" بر عقد حواله ۲۲۲.....
- الف- بیع بودن حواله ۲۲۳.....

- ب- معاوضه بودن حواله ۲۲۵
- بند دوم- اشتراط (لزوم) حواله به دین حال ۲۲۹
- بند سوم- اختیاری بودن انعقاد عقد حواله بین دائن و مدیون ۲۳۱
- مبحث پنجم: ضوابط اختصاصی انعقاد و آثار قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۳۵
- گفتار اول: ضوابط اختصاصی انعقاد قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۳۶
- بند اول- پذیرش قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۳۷
- بند دوم- ثبت قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۴۱
- بند سوم- اخذ کد معاملاتی ۲۴۳
- بند چهارم- کنترل‌های پیش از عرضه ۲۴۵
- گفتار دوم: آثار انعقاد قرارداد سلف موازی استاندارد ۲۴۷
- بند اول: انتقال مالکیت ۲۴۷
- بند دوم: تعهد به اعطای حواله ۲۵۱
- بند سوم: تعهد بر تسلیم مبیع و تأدیه ثمن ۲۵۴
- الف- تأدیه ثمن (پایپای و تسویه تعهدات) ۲۵۵

ب- تسلیم مبیع (تحویل فیزیکی یا تسویه نقدی) ۲۶۲

نتیجه گیری و پیشنهادات ۲۶۸

فهرست منابع ۲۸۳

منابع فارسی: ۲۸۳

الف - کتب ۲۸۳

ب- مقالات ۲۸۹

ج- قوانین و مقررات ۲۹۳

منابع عربی ۲۹۴

منابع انگلیسی ۳۰۲

مقدمه

اهمیت انرژی باعث شده است که حقوقدانان به مسائل خاص انرژی توجه بیشتری کنند. امروزه در بسیاری از کشورهای جهان دوره‌های تخصصی حقوق انرژی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری برقرار شده است. راه‌اندازی مراکز متعدد پژوهشی و آموزشی حقوق انرژی، برگزاری دهها سمینار و کارگاه آموزشی در سطح جهان در خصوص مسایل مرتبط با حقوق انرژی و چاپ کتب و انتشار نشریات متعدد در این خصوص همه نشان دهنده اهمیت خاصی است که جامعه حقوقی و دانشگاهیان به مسائل حقوق انرژی مبذول می‌دارند.^۱

در این میان یکی از مباحث مهم حقوق انرژی شکل‌گیری بورس‌های انرژی و مباحث و مطالعات مربوط به این بورس‌هاست. کالاها و اوراق بهاداری که در این بورس مورد معامله قرار می‌گیرند، از حساسیت و ارزش اقتصادی بالایی برخوردارند. ویژگی‌ها و آثار مثبت راه‌اندازی بورس انرژی موجب شده است که تعداد قابل توجهی از کشورها به ایجاد چنین بورسی ترغیب شوند. « به عنوان نمونه در اروپا بسیاری از کشورها به ایجاد بورس برق روی آوردند که می‌توان از بورس‌های APX^۲ در هلند،

¹ bosselman, fred, (2011) A Brief History of Energy Law in United States Law Schools: An Introduction to the Symposium, Chicago-Kent Law Review, Volume 86, p. 3-8

² Amsterdam Power Exchange

BELPX^۱ در بلژیک، BSP SOUTHPOOL در اسلوونی و صربستان، POLPX^۲ در لهستان، POWERNEXT

در فرانسه و PXE^۳ در چک و اسلواکی نام برد.^۴

« معاملات آتی انرژی در سال ۱۹۷۸ آغاز گردید . در این سال نفت حرارتی وارد بورس شد . معاملات

آتی نفت خام در سال ۱۹۸۳ در ایالات متحده آغاز گردید و با سرعت رشد کرد . هم اکنون قراردادهای

آتی نفت خام، بنزین و پروپان فعالترین قراردادهای انرژی هستند . البته باید توجه داشت

کمتر از دو درصد این قراردادهای به تحویل فیزیکی منجر می شود.^۵

در جمهوری اسلامی ایران، ضرورت راه اندازی بورس انرژی، با تجمیع درخواست های جداگانه برای

راه اندازی بورس نفت و برق، با پیشینه ای نه چندان طولانی و طی مراحل متعدد و وضع مقررات

مختلف، در خرداد ماه سال ۱۳۹۰ توسط «شورای عالی بورس» جامه عمل پوشید و در اوایل خرداد سال

۱۳۹۱ فعالیت خود را آغاز کرد. کاری که به دلیل وجود ذخائر عظیم نفت و گاز و مزیت های فراوان در

بخش انرژی و موقعیت ژئوپولوتیکی با تأخیر تحقق پیدا کرد.

پرکاربردترین و مهمترین قرارداد و ابزار مالی مورد استفاده در بورس انرژی ایران «قرارداد سلف موازی

استاندارد» است، که ریشه در بیع سلف دارد و برای اولین بار در بورس انرژی جمهوری اسلامی ایران

مورد استفاده قرار گرفت. به منظور رونق بازار سرمایه ، تأمین مالی ، جذب و تجمیع سرمایه های

¹ Belgian Power Exchange

² Polish Power Exchange

³ Power Exchange Central Europe

⁴ Meeus, Leonardo, (2010) Why (and How) to Regulate Power Exchanges in the EU Market Integration Context?. European University Institute-Robert Schuman Centre for Advanced Studies, p.2

⁵ Smith, Ernest E. et al. (2010) International Petroleum Transactions, Rocky Mountain Mineral Law Foundation; Third Edition, p.16

کوچک و پراکنده، ابزارها و قراردادهای متعددی در کشورهای مختلف به کار برده می‌شود. در این راستا در کشورهای اسلامی نیز علاوه بر به کارگیری برخی قراردادهای مورد معامله در بازارهای مالی امریکا و کشورهای اروپایی مانند قراردادهای آتی و اختیار معامله، قراردادهای جدیدی در چارچوب ضوابط شرعی ابداع گردید. یکی از این قراردادها، "سلف موازی" است که بر اساس "بیع سلف"، در جهت رفع محدودیت‌ها و موانع بیع مذکور به خصوص عدم امکان فروش مورد سلف قبل از سررسید، که مانع ایجاد بازار ثانویه و جذب سرمایه می‌شود، شکل گرفت. راهکاری که جهت ارائه در بازار بورس و اوراق بهادار شکل جدیدتری به خود گرفت و با عنوان "قرارداد سلف موازی استاندارد" تحت ضوابط مشخص و به صورت استاندارد تعریف گردید، تا ضمن پویایی معاملات بورس و مشارکت بیشتر، مدیریت و پوشش ریسک معاملات نیز انجام پذیرد.

«قرارداد سلف موازی استاندارد» اولین بار جهت معاملات نفت تحت عنوان «قرارداد سلف موازی نفتی» مطرح و سپس در «بورس انرژی ایران» در عمل به کارگرفته شد و آئین نامه‌ها و دستورالعمل‌های آن جهت اعمال در بورس انرژی ایران به تصویب هیأت مدیره و شورای عالی بورس رسید.

اهمیت و ضرورت تحقیق

ضرورت تحقیق از دو منظر قابل بیان است، از یک بعد اهمیت بورس انرژی و از طرف دیگر، اهمیت «قرارداد سلف موازی استاندارد». اما اهمیت موضوع از بعد اول، با توجه به اینکه از زمان تأسیس بورس انرژی مدت زیادی نمی‌گذرد و نظر به اهمیت زیاد این بورس با توجه به ویژگیهای کشور و برخورداری از منابع غنی انرژی و نقش ویژه ای که این نوع کالا در روابط سیاسی، اقتصادی، رشد و توسعه، رفاه اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی، امنیت و غیره دارد. به دلیل نقش راهبردی ایران در تامین نفت و گاز جهانی و از طرفی، وابستگی اقتصاد ایران به درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز، یکی از چالشهای اصلی کشور نوسانهای خارج از کنترل در قیمت و درآمد ارزی حاصل از فروش نفت و گاز است، وجود بورس مستقل در بخش انرژی می‌تواند علاوه بر کشف قیمت و شفاف سازی بازار، ایران را به عنوان تعیین کننده قیمت انرژی منطقه معرفی کند.

به طور خلاصه بورس انرژی امکان خرید و فروش انرژی، تأمین مالی برای تولیدکنندگان، گسترش نقش و حضور بخش خصوصی، شفافیت معاملاتی، تأمین انرژی برای توزیع کنندگان و مصرف کنندگان، کاهش هزینه‌های معاملاتی، تسهیل در تبادلات انرژی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، تأثیرگذاری بر قیمت های جهانی، کشف قیمت روزانه انرژی، بالا بردن موقعیت جمهوری اسلامی ایران، دور زدن تحریم ها و غیره را فراهم می‌کند. بنابراین بورس انرژی به عنوان آخرین بورس شکل

گرفته در ایران با توجه به تازه تأسیس بودن و نظر به اهمیت فراوان آن، نیازمند بررسی دقیق در تمامی ابعاد از جمله بعد حقوقی می‌باشد. تا ضمن تطابق با حقوق ایران، زمینه لازم برای افزایش کارایی و بهبود عملکرد آن فراهم شود.

از بعد دوم، در خصوص «قرارداد سلف» یا همان بیع سلف که ریشه در فقه دارد، مطالب متعددی در کتابهای فقهاء به چشم می‌خورد، ولی حقوقدانان بسیار مختصر و مجمل در صفحات محدودی از کتب حقوق مدنی اشاراتی به این قرارداد داشته‌اند که آن هم مقتبس از منابع فقهی است. در خصوص «قرارداد سلف موازی» هم به ندرت برخی از فقهاء و علماء کشورهای اسلامی مطالبی منتشر کرده‌اند. اما «قرارداد سلف موازی استاندارد» قراردادی جدید و نوظهور است، که در جهت رفع محدودیت‌های فقهی ناشی از قراردادهای آتی و سلف جاری در بورس‌های کشورهای اسلامی طراحی شده است، و نه تنها در منابع حقوقی فارسی پیشینه‌ای ندارد در منابع حقوق غرب نیز سابقه‌ای ندارد.

بنابراین نظر به لزوم آشنایی جامعه حقوقی کشور با قراردادهای ابزارهای مالی نوین، جدید بودن این قرارداد، و عدم وجود منبع به خصوص در متون فقهی و حقوقی از یک طرف، و لزوم تطبیق آن با مبانی فقهی و مقررات حقوقی، از طرف دیگر، ضرورت طرح و تبیین ویژگیها و اوصاف قرارداد مذکور و بیان ضوابط انعقاد و آثار آن، همچنین رفع شبهات و ایرادات فقهی را، به منظور افزایش کارایی و هماهنگی سازی با حقوق کشورمان، دو چندان می‌سازد.